

se vsaj s tehtnimi razlogi ne dalo ugovarjati, proti takemu načrtu bi govorili samo navadni predsodki in ti bi se že dala premagati. Vsekako pa bi bilo bolje, če se stori ta neizogibni korak prostovoljno sedaj, kakor če bi se moral storiti neprostovoljno v drugih razmerah.

Politični pregled.

Poslanska zbornica — V seji dne 1. marca se je začela razprava o vladni programatiški izjavi. Ustavovorni veleposestnik Grabmayer se je v spretnem govoru zavzemal za sedanjo ustavo in priporočal narodnostni mir, a tak mir ki zagotovi Nemcem prevlado. Stališče čeških poslancev je zastopal dr. Plaček. Za nemške liberalce je govoril dr. Pergelt, za nemške nacjonalce pa Prade. Oba sta zahtevala, da se mora uvesti nemški državni jezik. Wassilko se je zavzemal za maloruski jezik v Bukovini, ki ga zatirajo Rumuni. — V seji dne 2. marca se je ta razprava nadaljevala. Wolf je zahteval uvedbo nemškega državnega jezika, zavrgel nemški binkoštni program in označil pravne konference kot kupčijo na račun nemškega naroda. Stransky je neusmiljeno ožigosal neodkritosrčnost nemških levičarjev. V imenu Slovencev je govoril dr. Gregorec. Ministrski predsednik Körber je porabil ponudeno mu priliko, da je spopolnil svoj program. Izjavil je, da je v prvi vrsti rešiti narodnostno vprašanje ter opominjal češke in nemške zastopnike, naj opuste mejsebojno nezaupnost in naj se približajo drug drugemu. — V seji dne 5. t. m. je bila končana debata o vladni programatiški izjavi. Govorili so Peschka, socialni demokrat Daszynski, dr. Menger in dr. Pacak. Po končani debati je vstal Pergelt in proklamiral, da zahtevajo Nemci uveljavljenje nemškega državnega jezika, predno se uvede češki notranji uradni jezik, na kar je dr. Pacak odgovoril, da se to nikdar ne zgodi. V isti seji je bila tudi dognana razprava o predlogu, naj se odpravi cesarska naredba iz l. 1854. Predlog se je odklonil. — V seji dne 7. t. m. je drugi podpredsednik Lupul demisioniral. V tej seji se je najprej vršila volitev prvega podpredsednika in je bil izvoljen nemški nacjonalec Prade. Zanj so glasovali tudi nemški klerikalci in nekateri Poljaki. Sledila je potem razprava o predlogu nemških nacjonalcev, naj se obtoži Wittekovo ministrstvo radi porabe § 14. Ta predlog je bil pesek v oči. Ko je po kratki debati prišlo do glasovanja so Čehi in Slovenci dali Nemcem priliko, da bi bil sprejet njihov predlog, se je vse polno Nemcev absentiralo, nekateri pa so glasovali proti predlogu, tako da je bil ta srečno odklonjen, na veliko radost tistih, ki so ga stavili — V današnji seji bode volitev drugega podpredsednika. Bržčas bo izvoljen dr. Žaček.

Gospodska zbornica je imela v torek sejo, v kateri je razpravljala o vladni programatiški izjavi. Prav za prav se je malo govorilo o vladni izjavi, toliko več pa o narodnostnem boju. In v tem oziru je bila debata zanimiva. Zastopnike leve in srednje stranke so se namreč slovesno izrekle za uveljavljenje nemškega državnega jezika in za omejitev razvoja nenemških narodov. Zastopniki desnice pred vsemi dr. Rieger so již odločno zavrnilo povdarjaje, da se to nikdar ne zgodi.

Rekrutni zakon. — Vlada se trudi na vse načine, da bi poslanska zbornica do 15. marca odobrila rekrutni zakon. Čehi zadržujejo rešitev in sicer doslej z uspehom. V odseku so sklenili kompromis v tem smislu, da pride rekrutni zakon šele v ponedeljek v poslanski zbornici na razpravo, Čehi se bodo seveda trudili, da razpravo zavlečejo in če bodo resno hoteli, se jim to posreči.

Ogerska. — Dunajski „Vaterland“ je razkril velik škandal. Pojasnil je, da je bivši ministrski predsednik baron

Banffy državni denar porabil za volilne namene. Iz tega se je razvila seveda velika afera, s katero se bavi vse časopisje.

Reka. — Bivšemu reškemu županu dr. Mayländerju se grozno skomina po izpraznjenem županskem stoleu, ki ga zdaj zavzema vladni komisar. Vse je poskusil da bi zopet splazal na ta stolec. Ko je prišel Szell na krmilo in je odobrila vse kar je bil grede Reke ukrenil Banffy, se je položaj za avtonomaše znantno poslabšal. Zdaj so avtonomaši brezpogojno kapitulirali. Po nasvetu Mayländerja so poslali deputacijo v Budimpešto, ki je prosila, naj se razpišejo volitve za obč svet. Szell je to obljubil in se lahko smeje, da je avtonomaše tako iz lahka ukrotil.

Italija. — Ker je vlada za časa parlamentarnih počitnic nekaj zakonov spremenila s kraljevskimi dekreti, v parlamentu pa je zahtevala, naj se razprava o tem odloži, je začela skrajna leвица obstrukcijo in preprečuje ž njo vsako razpravljanje. Bržčas bo vlada prisiljena parlament razpustiti.

Vojna v južni Afriki. — Že teden dni ni važnejših novic z bojišča. Buri se koncentrirajo pri Ostfonteinu v Oranje državi, da zadize Robertsovo armado. Slednja pa se ne gane v centru nego se tudi šele pripravlja za odločilno bitko. Tu in tam se sicer primerijo mali boji, toda ti so brez pomena.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(Konec.)

VII. Zbornični svetnik Ivan Krajec poroča o načrtu zakona radi premembe in dovolitve §§ 59 in 60 obrtnega reda. Obrtni odsek državnega zbora se je namenil, ko se je posvetoval o zakoniti uredbi krošnjarstva, na novo urediti tudi ona opravila, ki se izvršujejo s popotovanjem in ki so podvržena §§ 59 in 60 obrtnega reda, in izdelovanje na to nanašajočega se načrta se je izročilo najprvo pododseku. Ta podsek je tudi načrt zakona za premembo in dopolnitev §§ 59 in 60 obrtnega reda izdelal in obrtnemu odseku predložil v nadaljno posvetovanje. Ker so te določbe velikega pomena za obrtno in trgovsko življenje, želi trgovsko ministrstvo, da spozna mnenja prizadetih krogov.

Predlogi za premembo so sledeči: § 59 obrtnega reda (agenti) se glasi v prvem oddelku: „Obrtniki imajo pravico, sami ali po ljudeh, katere v to pooblaščenca pri trgovcih, tovarnarjih in drugih obrtnikih v stvareh obojestranskega opravnega obrata iskati naročil, ne smejo pa razven na semnjih, s seboj imeti blaga za prodajanje, ampak le vzorce“. Odstavek 2 in 3 § 59 ostanejo nepremenjeni. Nadalje dobi § 59 nov odstavek, ki se glasi: „Agencijska pravica daje agentu pravico, da s trgovci, tovarnarji in drugimi obrtniki le v stvareh obojestranskega opravnega obrata kupčije začinja, jim v ta namen vzorce na oglede predlaga in jim naznanja cene blaga svojih pooblastilcev, da sprejema naročila na tako blago in sklenjena naročila prepíše na svoje pooblastilce, kakor tudi na račun slednjih kupuje. Naročeno blago na-